

Dosarul nr. 2ra-1419/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea cu Răspundere Limitată „Berhord”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sîrbuleț
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Berhord” cu privire încasarea
datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Berhord” și a
fost menținută hotărârea din 01 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
prin care acțiunea a fost admisă parțială,

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2018 Ion Sîrbuleț a depus cerere de chemare în judecată împotriva
SRL „Berhord” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 decembrie 2014, a
împrumutat întreprinderii SRL „Berhord” suma de 4529 de euro, pe un termen de
până la 15 mai 2015.

În legătură cu aceasta, în conformitate ca art. 210 alin. (1), art.867 Cod civil
al RM, a fost întocmit contractul de împrumut nr.05 – IMP din 16 decembrie 2014.

A menționat că primirea banilor de către SRL „Berhord”, se confirmă prin
extrasul din cont, eliberat de BC „Moldova Agroindbank”, filiala nr. 28 Chișinău.

Conform p.3.1 al contractului de împrumut bănesc, împrumutul a fost
acordat până la data de 15 mai 2015.

A subliniat că de mai multe ori a solicitat pârâtului să-i restituie banii, însă
până la ziua de azi, aceasta nu și-a onorat obligația.

A indicat că în conformitate cu art.267 alin. (1) Codul civil, termenul general
în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în
instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

A învederat că în conformitate cu pct. 6.2 din contractul de împrumut nr. 05 - IMP din 16 decembrie 2014 și art. 872 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobândă în mărimea prevăzută la art. 619 Codul civil al RM.

La fel, în conformitate cu prevederile art.512 din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor îndeplinirea obligației, iar debitorul este obligat să o execute.

A indicat că, în conformitate cu art. 513 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Odată cu concretizarea pretențiilor prin cererea din 14 iunie 2018 reclamantul a solicitat admiterea acțiunii formulate, încasarea de la SRL „Berhord” a sumei de 4529 de euro cu titlu de datorie și suma de 2860,09 euro cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin cererea din 07 septembrie 2018 reprezentantul reclamantului a concretizat cerințele în partea pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere solicitând în final încasarea sumei de 4529 de euro cu titlu de împrumut, conform cursului de referință stabilit de BNM la ziua restituirii împrumutului, dobânda de întârziere în sumă totală de 56951, 37 de lei, precum și compensarea cheltuielilor în suma de 4397 de lei cu titlu de taxa de stat și 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 01 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Ion Sîrbuleț. A fost încasată de la SRL „Berhord” în beneficiul lui Ion Sîrbuleț suma de 4529 de euro cu titlu de datorie, suma de 2812,26 de euro cu titlu de dobândă de întârziere, 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 4337,60 de lei cu titlu de taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii proporțional pretențiilor admise, iar în total suma de 7341,26 de euro în monedă națională conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii și 9337,60 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 august 2019, SRL „Berhord” reprezentat de avocatul Mihail Ulinici, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sîrbuleț.

Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SRL „Berhord” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, la 16 decembrie 2014 între Ion Sîrbuleț în calitate de împrumutător și SRL „Berhord” în calitate de împrumutat, a fost semnat contractul de împrumut nr.05-IMP fiindu-i împrumutată ultimului suma de 4529 de euro (f.d.5).

Aplicând prevederile art. 5, 8 alin. (1), (2), 9 alin. (1), 512 alin. (1), 513, 514, 572 alin. (1), (2), 602 alin. (2), 867 alin. (1) și 871 alin. (1) din Codul civil în

redacția Legii până la 01 martie 2019 instanța de apel a concluzionat că prima instanță just a admis parțial acțiunea ca fiind întemeiată, or, faptul executării integrale de către reclamantul-intimat Ion Sîrbuleț a obligațiilor contractuale și respectiv recepționarea de către împrumutatul SRL „Berhord” a sumei împrumutate de 4529 de euro, este incontestabil.

Colegiul instanței de apel a remarcat, că potrivit capitolului I al contractului de împrumut nr.05- IMP din 16 decembrie 2014, împrumutătorul Ion Sîrbuleț, i-a transmis cu titlu de împrumut suma de 4 529 de euro.

Potrivit pct.2.1 al contractului sus-menționat, împrumutătorul Ion Sîrbuleț va transmite banii în termen de 1 zi din momentul semnării contractului, în lei moldovenești conform unui echivalent de 19,64 de lei pentru un euro.

Astfel, conform contractului semnat, reclamantul urma să transmită companiei pârâte cu titlu de împrumut suma de 88949,56 de lei (4529 euro*19,64).

Colegiul instanței de apel a remarcat, că potrivit pct.3.1 al contractului, împrumutul a fost acordat până la data de 15 mai 2015.

În mod distinct, Colegiul instanței de apel a reținut că potrivit extrasului din contul bancar al reclamantului Ion Sîrbuleț deschis în BC „Moldova Agroindbank” SA, se confirmă faptul efectuării la data de 17 decembrie 2014 a unui transfer în sumă de 88950 de lei din contul bancar al reclamantului-intimat în contul companiei SRL „Berhord”, destinația transferului fiind acordarea împrumutului conform contractului 05-IMP din 16 decembrie 2014 (f.d.6).

Sub acest aspect, Colegiul instanței de apel a considerat că prima instanță just a dispus spre încasare de la SRL „Berhord”, în beneficiul lui Sîrbuleț Ion, suma de 4529 de euro cu titlu de datorie.

Totodată instanța de apel a reținut că potrivit pct.6.2. din contractul de împrumut nr.05-IMP din 16 decembrie 2014, în cazul nerestituirii împrumutului în termenul stipulat în prezentul contract, împrumutătorul își rezervă dreptul de a cere, iar împrumutatul va fi ținut de a achita penalități în conformitate cu dispozițiile art. 872 din Codul civil în vigoare, astfel în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobândă în mărimea prevăzută în art.619 Codul civil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Instanța de apel a remarcat, că dobânda prevăzută la art.619 din Codul civil, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine.

Raportând la caz prevederile legale sus menționate, instanța de apel a atestat că prima instanță just a dispus spre încasare de la SRL „Berhord” în beneficiul lui Ion Sîrbuleț suma de 2812,26 de euro cu titlu de dobândă de întârziere, or, prin neachitarea sumei împrumutate, SRL „Berhord” a folosit mijloacele financiare ale reclamantului-intimat Ion Sîrbuleț.

Concomitent, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a reținut că Ion Sîrbuleț pretinde la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 2860 euro/echivalent suma de 56951,37 de lei, pentru perioada 16 mai 2015 – 15 mai 2018 (în total 1096 de zile) având la bază inițial calculul detaliat efectuat prin

intermediul aplicației <http://calc.prolex.md> (f.d.49-76), reținând că la baza calculului efectuat reclamantul a reflectat suma datoriei de bază a pârâtului- 91717,23 de lei.

La acest compartiment, Colegiul instanța de apel a remarcat, că prima instanță just a reținut că datoria de bază al SRL „Berhord” constituie suma de 4529 de euro, echivalentul sumei de 88 950 de lei, respectiv dobânda de întârziere urmează a fi calculată nemijlocit din această sumă și nu din suma de 91717,23 de lei.

La 30 iulie 2021 și suplimentar la 24 august 2021 și 05 octombrie 2021 SRL „Berhord” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii sau de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Ion Sîrbuleț.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece în partea ce ține de încasarea dobânzi de întârziere și punerea în întârziere a debitorului, a aplicat anumite prevederi legale, care nu erau relevante speței și nu le-a aplicat pe cele relevante și anume prevederile art. 577 din Codul civil.

A susținut că reieșind din prevederile art. 577 din Codul civil și din pct. 2.2 din contract, creditorul nu a solicitat restituirea împrumutului, având în vedere că în contract nu există un cont bancar unde acest împrumut trebuie restituit și nu este reglementată o modalitate corectă și concretă de restituire a împrumutului, a constatat că debitorul este de bună-credință și nu știa unde și cui trebuie să-l restituie.

Respectiv recurentul a amânat executarea obligației atât timp cât creditorul însăși se face vinovat de nerespectarea prevederilor legale caracteristice modalității de restituire a împrumutului și cerințele privind solicitarea împrumutului. Prin urmare, debitorul nu poate și nici nu putea fi pus în întârziere. Or instanța de apel a ajuns la această concluzie pripit fără a ține cont de circumstanțele cauzei și în special de prevederile art. 577 din Codul civil, care au fost invocate de recurent în conținutul cererii de apel. Deci instanța nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată și să guverneze această situație litigioasă apărută între părți.

A susținut că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 619 din Codul civil.

Recurentul suplimentar a mai susținut că acțiunea a fost primită în procedură și ulterior examinată cu încălcarea prevederilor legale stabilite de art. 170 alin. (1) lit. a) din CPC și art. 267 lit. a) din CPC.

A remarcat că la momentul depunerii acțiunii, 14 mai 2018 nu a fost anexată dovada recepționării somației, respectiv încă la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare prima instanță urma să nu dea curs acțiunii pe motivul lipsei dovezii de respectare a procedurii prealabile, acțiune care nu a fost realizată de prima instanță și instanța de apel.

La 19 august 2021, în adresa lui Ion Sîrbuleț a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Berhord” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 69, vol. II).

La 13 septembrie 2021 Ion Sîrbuleț, reprezentat de avocatul Alexandru Canja, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, prin intermediul adresei electronice, la 03 august 2021 (f. d. 58, vol. I).

Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 iunie 2021, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Berhord” completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Berhord” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Berhord” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Berhord” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru